

ПОЛІТИКА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В НАТО

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто структуру Північноатлантичного альянсу та описано основні завдання вказаних структур. Описано процес прийняття вагомих політичних рішень країнами-учасниками НАТО.

Ключові слова: *Північноатлантичний альянс, Цивільна структура НАТО, Військова структура НАТО, політика прийняття рішень НАТО.*

Abstract

The structure of the North Atlantic Treaty Organization is considered and the main tasks of these structures are described. The process of making major political decisions in NATO member countries is described.

Keywords: *North Atlantic Treaty Organization, NATO Civilian Structure, NATO Military Structure, NATO Decision-Making Policy.*

Вступ

Основною метою, яку Північноатлантичний альянс поставив перед собою, можна вважати забезпечення безпеки та свободи країн-учасників шляхом політичних та військових дій. Альянс дотримується певних цінностей, які передбачають мирне розв'язання суперечок між державами [1].

Прикладом прийняття важливих рішень Альянсу можна вважати співробітництво з Україною, яка має вагоме значення задля впровадження стабільності на євроатлантичному просторі. Дана співпраця заснована на важливому географічному розміщенні України, оскільки вона посідає ключове місце на перетині Східної та Західної Європи та має спільний кордон з чотирма країнами НАТО – Польщею, Словаччиною, Угорщиною та Румунією. Приймаючи подібні рішення Альянс поширює свій вплив серед усіх країн Європи та Північної Америки задля досягнення своїх цілей та поширення спільних цінностей.

Результати дослідження

Під Північноатлантичним альянсом розуміють міжнародну організацію, до складу якої входять 30 держав Північної Америки та Європи. Метою даного альянсу є виконання Північноатлантичного договору, який передбачає збереження миру та безпеки в Північноатлантичному регіоні [2].

Структуру НАТО поділяють на цивільну та військову.

Центром цивільної структури Альянсу є штаб-квартира розміщена у Брюсселі. У ній займають місця національні представництва держав-членів НАТО, бюро зв'язку та дипломатичних місій держав партнерів, які у свою чергу і формують загальну цивільну структуру. Їх робота забезпечується Міжнародним секретаріатом та Міжнародним військовим штабом, які також розташовуються у штаб-квартирі НАТО. Коли рішення, прийняті державами-членами, потребують військового втручання, Альянс звертається до військової інфраструктури та відповідних спеціалістів. У штаб-квартирі НАТО працює близько 4200 штатних співробітників. З цього числа близько 2100 є співробітниками національних делегацій держав-членів та національних військових представництв при НАТО [3].

Військова структура НАТО є механізмом, за допомогою якого військове керівництво Альянсу здійснює командування та управління силами, що надаються йому країнами-учасниками для проведення операцій. Вона заснована на ієрархічній структурі стратегічних та підпорядкованих їм командувань [4]. Існує три рівня командувань:

1. стратегічний – охоплює теорію і практику підготовки та ведення великих військових операцій;
2. оперативний – охоплює теорію і практику підготовки та ведення загальновійськових, самостійних та спільних операцій;
3. тактичний – охоплює теорію і практику підготовки та ведення бою підрозділами, частинами, з'єднаннями.

Вищим військовим органом НАТО є Військовий комітет, який діє під загальним керівництвом Північноатлантичної ради, Комітету оборонного планування та Групи ядерного планування. Функціями Військового комітету НАТО є участь у розробці військової політики і доктрини НАТО,

надання рекомендацій щодо військової політики і стратегії для Північноатлантичної ради, консультації Північноатлантичної ради з питань санкціонування військових дій, рекомендації іншим керівним політичним органам НАТО щодо заходів, необхідних для забезпечення колективної оборони країн-учасників Альянсу [4].

Основним критерієм забезпечення міцності НАТО є процес ухвалення рішень, який ґрунтується на досягненні консенсусу між країнами-учасниками. Під цим розуміється, що усі рішення мають бути прийняті одностайно, оскільки рішення, прийняте НАТО, виражає колективну волю суверенних держав. Даний принцип підкреслює демократичність Альянсу та показує, що рішення приймають саме країни-учасники і кожна з них має вплив на процес прийняття рішень. Цим принципом керуються усі відділи Альянсу [5].

До основних інститутів політики прийняття рішень відносять:

- саміти НАТО;
- Північноатлантична рада;
- комітет з оборонної політики та планування НАТО;
- група ядерного планування НАТО;
- військовий комітет НАТО.

Якщо обговорення зазнає незгоди, воно продовжується до тих пір, поки рішення не буде прийняте. Таким чином інколи виникають ситуації в яких визнається, що досягти згоди неможливо. Але подібні ситуації виникають досить рідко, тому майже завжди вдається знайти взаємоприйнятне рішення, яке б задовільнило обидві сторони. Консультації є невід'ємною частиною процесу прийняття рішень в НАТО. Вони сприяють комунікації між країнами-учасниками, які у свою чергу і приймають важливі колективні рішення згідно з власними національними інтересами [1].

Висновки

Згідно з проаналізованими даними, встановлено, що структура НАТО поділяється на цивільну та військову. Цивільна структура відповідає за прийняття політичних рішень країнами-учасниками. У свою чергу військова структура відповідає за управління силами країн-учасників. Також було розглянуто рівні командування військової структури, які відповідають за ведення військових операцій. Було роз'яснено принцип прийняття рішень країнами-учасниками НАТО та дії при виникненні незгоди між країнами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Організація Північноатлантичного договору [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%90%D0%A2%D0%9E> – Назва з екрану.
2. ПРИЧИНИ УТВОРЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО ДОГОВОРУ (НАТО) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://multimedia.posibnyky.vntu.edu.ua/mm/Ukraine-EU/txt/05.html> – Назва з екрану.
3. Цивільна структура НАТО [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A6%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BA%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_%D0%9D%D0%90%D0%A2%D0%9E – Назва з екрану.
4. Військова структура НАТО [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BA%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_%D0%9D%D0%90%D0%A2%D0%9E – Назва з екрану.
5. Організаційна структура та політика прийняття рішень [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://loga.gov.ua/sites/default/files/3organizaciyna_struktura_politika_priynyattya_rishen.pdf – Назва з екрану.

Паламарчук Дмитро Павлович – студент групи ЗПІ-17б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Україна, e-mail: palamarchuk1247@gmail.com

Корнієнко Валерій Олександрович – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Palamarchuk Dmytro P. – Department Information Technologies and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: palamarchuk1247@gmail.com

Kornienko Valeriy O. – Candidate of Historical Sciences, PhD (Political Science), Head of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.